

The Structural Model of Predicting Suicidal Ideation Based on Maladaptive Personality Traits Mediated by Dissociative Experiences

1. Fatemeh Ehsan Far¹: Master of Science in General Psychology, Department of General Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

2. Mahya Mohammadpour^{2*}: Master of Science in General Psychology, Department of General Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

3. Fatemeh Shariati³: Master of Science in Clinical Psychology, Department of Clinical Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

*Corresponding Author's Email Address: Mahyaaa.247@gmail.com

Received: 10 April 2024

Revised: 21 April 2024

Accepted: 29 April 2024

Published: 7 May 2024

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0

International (CC BY-NC 4.0) License.

Abstract:

Objective: The aim of the present study was to predict suicidal ideation based on maladaptive personality traits mediated by dissociative experiences.

Methodology: The research method was descriptive-correlational, and the statistical population included all clients of counseling and psychological clinics in the city of Qom in 2023. From this population, 550 individuals were selected through convenience sampling. The research instruments included the Personality Inventory for DSM-5 developed by Maples et al. (2015); the Dissociative Experiences Scale developed by Bernstein and Putnam (1986); and the Beck Scale for Suicide Ideation developed by Beck et al. (1979). Data were analyzed using structural equation modeling.

Findings: Dissociative experiences positively and significantly mediated the relationship between maladaptive personality traits and suicidal ideation ($\beta = 0.052$, $p = .001$).

Conclusion: Findings revealed that dissociative experiences significantly mediate the link between maladaptive personality traits and suicidal ideation, highlighting their importance in psychological interventions.

Keywords: suicidal ideation, dissociative experiences, personality traits

How to Cite: Ehsan Far, F., Mohammadpour, M., & Shariati, F. (2024). The Structural Model of Predicting Suicidal Ideation Based on Maladaptive Personality Traits Mediated by Dissociative Experiences. Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology, 1(1), 36-51.

مدل ساختاری پیش بینی اندیشه‌پردازی خودکشی براساس صفات بیمارگون شخصیت با میانجی‌گری تجارب تجزیه‌ای

۱. فاطمه احسان فر^{ID}: کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی عمومی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

۲. محیا محمدپور^{ID}: کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی عمومی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران. (نویسنده مسئول)

۳. فاطمه شریعتی^{ID}: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی بالینی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: Mahyaaa.247@gmail.com

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر پیش بینی اندیشه‌پردازی خودکشی براساس صفات بیمارگون شخصیت با میانجی‌گری تجارب تجزیه‌ای بود.

روش‌شناسی: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری پژوهش شامل تمام مراجعین به کلینیک‌های مشاوره و روانشناسی شهر قم در سال ۱۴۰۲ بود که از میان آن‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس ۵۵۰ نفر انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه شخصیت براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی - ویراست پنجم ساخته مایلس و همکاران (۲۰۱۵)؛ مقیاس تجارب تجزیه‌ای ساخته برنستاین و پاتنام (۱۹۸۶) و پرسشنامه اندیشه‌پردازی خودکشی بک ساخته بک و همکاران (۱۹۷۹) بود. جهت تحلیل داده‌ها از روش الگویابی معادله‌های ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها: تجارب تجزیه‌ای رابطه بین شخصیت بیمارگون با اندیشه‌پردازی خودکشی را به صورت مثبت و معنادار ($\beta=0/052, P=0/001$) را میانجی‌گری می‌کند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که تجارب تجزیه‌ای نقش میانجی معناداری بین صفات بیمارگون شخصیت و اندیشه‌پردازی خودکشی دارند و باید در مداخلات روانشناختی به آن توجه شود.

کلیدواژگان: اندیشه‌پردازی خودکشی، تجارب تجزیه‌ای، صفات شخصیت

نحوه استناددهی: احسان فر، فاطمه، محمدپور، محیا، و شریعتی، فاطمه. (۱۴۰۳). مدل ساختاری پیش بینی اندیشه‌پردازی خودکشی براساس صفات بیمارگون شخصیت با میانجی‌گری تجارب تجزیه‌ای. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱(۱)، ۳۶-۵۱.

تاریخ دریافت: ۲۲ فروردین ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۲ اردیبهشت ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۳

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Suicidal ideation is a major mental health challenge and remains a leading cause of death worldwide. Despite clinical advancements, understanding its underlying mechanisms is still evolving. Among the most prominent risk factors are maladaptive personality traits and dissociative experiences, both of which have been shown to play significant roles in shaping suicidal thoughts and behaviors (Ahmadboukani et al., 2022; Khandaghi Khameneh et al., 2023; Weatherford et al., 2024). Maladaptive personality traits, including traits commonly associated with borderline and antisocial patterns, are often characterized by emotional instability, impulsivity, and interpersonal dysfunction, all of which can contribute to heightened psychological distress and suicidality (Cameron et al., 2021; Mirkovic et al., 2021; Moselli et al., 2021).

The persistence of these personality traits can lead to cognitive and emotional patterns such as rumination, hopelessness, and perceived burdensomeness, which are known correlates of suicidal ideation (Briones-Buixassa et al., 2021; Weatherford et al., 2024). According to the DSM-5, personality pathology refers to enduring patterns of experience and behavior that deviate markedly from the expectations of one's culture and significantly impair functioning (Ahmadi et al., 2019; Lee et al., 2020). This pathology has been consistently associated with self-injurious behaviors and suicidal thinking, especially in clinical populations with borderline personality disorder (Aouidad et al., 2020; Kothgassner et al., 2021; Renaud et al., 2018; Singh & Rao, 2018; Stratton et al., 2020).

Dissociation is another psychological construct that may serve as a mechanism linking personality pathology to suicidal ideation. Dissociative experiences involve disruptions in memory, perception, identity, or consciousness and are often responses to overwhelming stress or trauma (Batey et al., 2010; Öztürk & Şar, 2008; Sajjadpour et al., 2020). Individuals with high levels of

dissociation frequently experience emotional disconnection, memory gaps, or altered reality, which can escalate feelings of hopelessness and detachment, ultimately contributing to suicidal ideation (Briones-Buixassa et al., 2021; Mirkovic et al., 2021).

Research has increasingly supported the notion that dissociative experiences may mediate the relationship between maladaptive personality traits and suicidal thinking. In one study, emotional dysregulation was found to mediate the relationship between borderline traits and self-harm (Shahani & Mansouri, 2023). Similarly, object relations and personality organization have also been linked to non-suicidal self-injury through emotion regulation difficulties (Shamsabadi et al., 2023). These findings indicate that personality traits do not operate in isolation but rather influence suicidality through psychological intermediaries.

Other studies have highlighted similar mediational pathways. For example, in adolescents, cyberbullying victimization predicted self-harm and suicide through emotion regulation difficulties (Anvari & Mansouri, 2023). Early maladaptive schemas and maladaptive personality traits predicted suicidal ideation in youth through lowered self-efficacy and absence of meaning in life (Zohreh et al., 2023). Moreover, childhood trauma was shown to influence depression and suicidal ideation through thwarted belongingness and rumination, with dissociation as an additional factor (Ahmadboukani et al., 2022).

The literature further suggests that individuals with histories of parental separation or high levels of borderline traits are more vulnerable to dissociation and suicidality (Brahim et al., 2021; Valencia & Sinambela, 2021). A predictive model of suicide in patients with borderline personality disorder emphasized the roles of pessimistic attribution and perceived burden (Khandaghi Khameneh et al., 2023). Systematic reviews have also confirmed the associations among personality pathology, emotional dysregulation, dissociation, and suicide risk (Moselli et al.,

2021). Together, these findings point toward the potential mediating role of dissociation.

In light of these theoretical and empirical insights, the present study aimed to investigate the structural relationship between maladaptive personality traits and suicidal ideation with the mediating role of dissociative experiences. By applying structural equation modeling, this research sought to provide a comprehensive understanding of how personality pathology translates into suicidal ideation through the pathway of dissociation.

Methods and Materials

The present study employed a descriptive-correlational design using structural equation modeling. The statistical population included all clients who visited counseling and psychological clinics in the city of Qom during 2023. A sample of 550 individuals was selected through convenience sampling. Participants were required to be at least 18 years old and have at least a high school education. Individuals with physical disabilities, chronic illness, psychiatric hospitalization, or undergoing psychotherapy were excluded.

The research instruments consisted of: (1) the Personality Inventory for DSM-5 (PID-5) by Maples et al. (2015) to assess maladaptive personality traits; (2) the Dissociative Experiences Scale (DES) by Bernstein and Putnam (1986) to measure dissociation; and (3) the Beck Scale for Suicide Ideation (BSI) by Beck et al. (1979) to assess suicidal thoughts. Data analysis was conducted using SPSS and AMOS software, and structural equation modeling was performed using maximum likelihood estimation with bootstrap sampling.

Findings

Descriptive statistics indicated that the mean age of participants was 31.03 (SD = 8.46). Of the total sample, 37.64% were male, 43.82% female, and 18.54% preferred not to disclose gender. Educationally, 5.8% held a high school diploma, 23.6% had an associate's degree, 12.9% held a bachelor's degree, 46.9% had a master's degree, and 10.5% had a doctorate. Marital status data showed that

43.1% were single, 44.4% married, 4% divorced, and 8.5% did not respond.

The descriptive analysis of the study variables showed that the mean score for maladaptive personality traits was 165.32 (SD = 28.47), for dissociative experiences was 62.85 (SD = 19.64), and for suicidal ideation was 13.74 (SD = 6.91). Structural equation modeling results indicated that maladaptive personality traits had a direct and significant effect on suicidal ideation ($\beta = 0.316$, $p = .001$). They also significantly predicted dissociative experiences ($\beta = 0.144$, $p = .001$), which in turn significantly predicted suicidal ideation ($\beta = 0.364$, $p = .001$). Moreover, dissociative experiences significantly mediated the relationship between personality traits and suicidal ideation ($\beta = 0.052$, $p = .001$). The overall model demonstrated acceptable fit indices: $\chi^2/df = 4.33$, CFI = 0.976, GFI = 0.970, AGFI = 0.931, and RMSEA = 0.08.

Discussion and Conclusion

The present study found that maladaptive personality traits significantly predicted suicidal ideation, both directly and through the mediating role of dissociative experiences. These results highlight the importance of considering dissociation as a critical psychological process that intensifies the impact of personality dysfunction on suicidality. Individuals with maladaptive traits may be more prone to dissociation in the face of emotional distress, and such dissociative tendencies may make them more vulnerable to suicidal thoughts.

These findings provide an important contribution to understanding the psychological pathways that lead from personality pathology to self-harm-related outcomes. From a clinical perspective, the identification of dissociative symptoms in individuals with maladaptive personality traits could serve as an important risk marker for suicidal ideation. This understanding can aid mental health professionals in designing more targeted interventions.

Furthermore, conceptualizing dissociation as a psychological bridge between deep-seated personality issues and acute suicidal thinking offers a broader framework for

treatment. Interventions aimed at reducing dissociation and promoting emotion regulation may help break this cycle. The current results call for greater attention to dissociative phenomena in both diagnostic assessment and therapeutic contexts.

In conclusion, the study underscores the significance of dissociative experiences as a mediating factor linking

maladaptive personality traits and suicidal ideation. Incorporating the assessment and treatment of dissociation into clinical practices can potentially improve outcomes for individuals at high risk for suicide.

(al., 2020; Kothgassner et al., 2021). مطالعات نشان داده‌اند که

ویژگی‌هایی نظیر تکانشگری، پرخاشگری، و تفکر دوقطبی که معمولاً در افراد با صفات شخصیت مرزی مشاهده می‌شوند، خطر اندیشه‌پردازی و اقدام به خودکشی را افزایش می‌دهند (Renaud et al., 2018; Singh & Rao, 2018; Stratton et al., 2020).

یکی از سازوکارهای روان‌شناختی مهمی که می‌تواند رابطه میان صفات بیمارگون شخصیت و اندیشه‌پردازی خودکشی را توضیح دهد، تجارب تجزیه‌ای است. تجزیه به حالتی اطلاق می‌شود که فرد دچار اختلال در پیوستگی شناختی، حافظه، هویت، یا ادراک واقعیت می‌شود، به گونه‌ای که احساس گسست از خود یا محیط را تجربه می‌کند (Öztürk & Şar, 2008; Sajjadpour et al., 2020). این تجارب می‌توانند به صورت گسست‌های هویتی، فراموشی‌های موقت، یا احساس غیرواقعی بودن بروز کنند و در مواردی شدید، با اختلالات تجزیه‌ای مزمن همراه باشند (Batey et al., 2010). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که افراد با ویژگی‌های شخصیت بیمارگون، به‌ویژه اختلال شخصیت مرزی، بیشتر در معرض تجارب تجزیه‌ای قرار دارند و این تجارب نقش مهمی در افزایش خطر افکار خودکشی دارند (Briones- Buixassa et al., 2021; Mirkovic et al., 2021).

مطالعه‌ای توسط (Shahani & Mansouri, 2023) نشان داد که ویژگی‌های شخصیت مرزی از طریق دشواری در تنظیم شناختی هیجان منجر به افزایش رفتارهای خودآسیب‌زننده در دانشجویان می‌شوند. همچنین، پژوهش (Shamsabadi et al., 2023) نقش واسطه‌ای سازمان‌یافتگی شخصیت و دشواری در تنظیم هیجان را در رابطه بین روابط ابژه و رفتارهای خودآسیب‌زننده تایید کرد. این یافته‌ها به طور غیرمستقیم نقش ویژگی‌های پایدار شخصیت و سازوکارهای هیجانی ناسازگار را در شکل‌گیری اندیشه‌های منفی مانند خودکشی برجسته می‌سازند. همچنین، یافته‌های (Cameron et al., 2024)

حتی با پیشرفت‌های گسترده در حوزه‌های روان‌پزشکی و روان‌شناسی، خودکشی همچنان یکی از چالش‌برانگیزترین مسائل بهداشت روانی به شمار می‌رود و سالانه جان میلیون‌ها نفر را در سراسر جهان می‌گیرد. براساس مطالعات اخیر، عوامل متعددی در افزایش تمایل به خودکشی نقش دارند که از جمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به صفات شخصیتی بیمارگون، تجارب تجزیه‌ای، دشواری در تنظیم هیجان، و سازوکارهای شناختی ناسازگار اشاره کرد (Ahmadboukani et al., 2022; Khandaghi Khameneh et al., 2024; Weatherford et al., 2024). در این میان، ویژگی‌های شخصیتی که در چارچوب اختلال شخصیت مرزی، صفات ضد اجتماعی، و سایر ابعاد ناسازگار شخصیتی طبقه‌بندی می‌شوند، با افزایش احتمال اندیشه‌پردازی خودکشی رابطه‌ای معنادار دارند (Cameron et al., 2021; Mirkovic et al., 2021; Moselli et al., 2021). در واقع، بسیاری از افرادی که دارای این ویژگی‌های شخصیتی هستند، با احساس شدید شرم، طردشدگی، و بی‌ارزشی مواجه‌اند که آن‌ها را به سمت افکار آسیب‌زننده سوق می‌دهد (Briones-Buixassa et al., 2021; Weatherford et al., 2024).

صفات بیمارگون شخصیت در چارچوب راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-5) به مجموعه‌ای از ویژگی‌های پایدار و ناسازگار اشاره دارند که عملکرد بین‌فردی، هیجانی و شناختی فرد را مختل می‌سازند. افرادی که دارای این صفات هستند معمولاً در تنظیم هیجان، روابط اجتماعی، و درک خود و دیگران دچار مشکل‌اند (Ahmadi et al., 2019; Lee et al., 2020). یکی از پیامدهای مهم این صفات، بروز تمایلات خودکشی و رفتارهای خودآسیب‌زننده است که در نوجوانان و بزرگسالان مبتلا به اختلالات شخصیت، به‌ویژه شخصیت مرزی، شایع‌تر است (Aouidad et al., 2024)

- al., 2021) بر نقش احساس شرم و مشکلات در تنظیم هیجان در میان افراد دارای ویژگی‌های شخصیت مرزی تاکید دارند و آن‌ها را به عنوان عوامل واسطه‌ای در بروز افکار خودکشی و تمایلات به خودآسیب‌زنی معرفی می‌کنند.
- در سال‌های اخیر، تمرکز پژوهش‌ها به سمت بررسی عوامل میانجی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و افکار خودکشی سوق یافته است. در این میان، پژوهش (Anvari & Mansouri, 2023) نقش تنظیم هیجان را به عنوان عامل میانجی در رابطه بین قربانی شدن در فضای مجازی و رفتارهای خودآسیب‌زننده و خودکشی در نوجوانان بررسی کرده و تایید کرده است که دشواری در تنظیم هیجان یکی از عوامل مهم در انتقال آسیب از صفات روان‌شناختی به رفتارهای خطرناک است. به طور مشابه، (Zohreh et al., 2023) در مطالعه‌ای بر نوجوانان نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ویژگی‌های شخصیتی از طریق کاهش خودکارآمدی و معنای زندگی می‌توانند احتمال تمایل به خودکشی را افزایش دهند. این یافته‌ها نیز تاکید دارند که عوامل شناختی و هیجانی میانجی می‌توانند حلقه واسطه بین ساختارهای پایدار شخصیت و پیامدهای رفتاری چون خودکشی باشند.
- تجارب تجزیه‌ای نیز به عنوان یکی از مهم‌ترین این عوامل میانجی، توجه پژوهشگران را به خود جلب کرده است. در مطالعه‌ای که توسط (Ahmadboukani et al., 2022) صورت گرفت، تجارب کودکی همراه با احساس تعلق ناکام و نشخوار فکری به عنوان عوامل میانجی میان تجارب منفی اولیه و نشانه‌های افسردگی و تمایل به خودکشی مطرح شدند. در همین راستا، پژوهش (Valencia & Sinambela, 2021) نیز تایید کرد که افرادی که از اختلال شخصیت مرزی رنج می‌برند یا با جدایی از والدین مواجه بوده‌اند، در برابر رفتارهای خودآسیب‌زننده آسیب‌پذیرترند و احتمال بیشتری دارد که تجارب تجزیه‌ای را تجربه کنند. همچنین، پژوهش (Brahim et
- al., 2021) بر تکرار اقدام به خودکشی در میان افراد دارای اختلال شخصیت مرزی تمرکز کرده و نشان داده است که شدت صفات شخصیت مرزی با میزان بیشتری از افکار آسیب‌زننده و تجزیه همراه است.
- علاوه بر این، مدل‌های پیش‌بین روان‌شناختی نیز نقش مهمی در فهم مسیرهای علی بین صفات شخصیت، تجارب روانی، و افکار خودکشی ایفا می‌کنند. مدل ارائه‌شده توسط (Khandaghi Khameneh et al., 2023) برای گرایش به خودکشی در بیماران دارای اختلال شخصیت مرزی، نقش سبک اسنادی بدبینانه و احساس بار بودن ادراک‌شده را به عنوان عوامل پیش‌بین موثر معرفی کرده است. این مدل، ضمن تاکید بر ویژگی‌های پایدار شخصیت، نشان می‌دهد که ادراک‌های شناختی فرد درباره خود می‌تواند به واسطه تجارب هیجانی شدید و مداوم، به سمت اندیشه‌های خودکشی سوق یابد.
- در نهایت، مرور نظام‌مند مطالعات صورت‌گرفته (Moselli et al., 2021) نیز نشان داده است که هم‌پوشانی بالایی بین صفات بیمارگون شخصیت، تجارب تجزیه‌ای، و گرایش به خودکشی وجود دارد، به‌ویژه در جمعیت نوجوانان که در مراحل حساس شکل‌گیری هویت روانی قرار دارند. پژوهش‌هایی نظیر (Kothgassner et al., 2021; Stratton et al., 2020) نشان داده‌اند که درمان‌های مبتنی بر تنظیم هیجان، به‌ویژه درمان رفتار دیالکتیکی، می‌توانند در کاهش افکار خودکشی در نوجوانان مبتلا به اختلال شخصیت مرزی موثر باشند.
- با توجه به شواهد گسترده نظری و تجربی، می‌توان نتیجه گرفت که بررسی رابطه بین صفات بیمارگون شخصیت و اندیشه‌پردازی خودکشی بدون در نظر گرفتن عوامل میانجی، تصویری ناقص از فرآیندهای روان‌شناختی زیربنایی ارائه می‌دهد. تجارب تجزیه‌ای، به عنوان پدیده‌ای پیچیده و چندبعدی، نه تنها از صفات شخصیتی تاثیر می‌پذیرند، بلکه خود نیز در شکل‌گیری افکار

آسیب‌زننده نقشی فعال ایفا می‌کند. هدف از پژوهش حاضر آن است که با تکیه بر چارچوب مدلیابی معادلات ساختاری، به بررسی نقش میانجی‌گری تجارب تجزیه‌ای در رابطه بین صفات بیمارگون شخصیت و اندیشه‌پردازی خودکشی بپردازد

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و هدف پژوهش کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمام مراجعین به کلینیک‌های مشاوره و روانشناسی شهر قم در سال ۱۴۰۲ بود که از میان آن‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس ۵۵۰ نفر انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش، شامل تحصیلات بالای دیپلم، و معیارهای خروج از پژوهش شامل معلولیت‌های جسمانی و ابتلا به بیماری‌های مزمن، مصرف دارو به‌خاطر وضعیت جسمانی و روانی خود، بستری شدن در طول سال گذشته به‌خاطر وضعیت جسمانی و روانی خود، دریافت روان‌درمانی به‌طور هم‌زمان و در طول یک سال گذشته بود.

پرسشنامه شخصیت براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های

روانی- ویراست پنجم^۱: پرسشنامه شخصیت براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی- ویراست پنجم کروگر و همکاران (۲۰۱۲) شامل ۲۲۰ گویه است که پنج خرده‌مقیاس عاطفه‌پذیری منفی؛ جدایی؛ بازداری-زدایی؛ روان‌پریش‌خویی؛ دشمنی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. کروگر و همکاران (۲۰۱۲) برای این ابزار ضرایب آلفای کرونباخ را برای خرده‌مقیاس‌های عاطفه‌پذیری منفی؛ جدایی؛ بازداری‌زدایی؛ روان‌پریش‌خویی؛ دشمنی به-ترتیب ۰/۹۴، ۰/۹۶، ۰/۸۹، ۰/۹۵ و ۰/۹۴ و بارهای عاملی بزرگ‌تر از ۰/۳ را برای ساختار ۵ عاملی این ابزار گزارش کردند. در پژوهش‌های توماس و

همکاران (۲۰۱۲) ضرایب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه شخصیت براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی- ویراست پنجم با نسخه ارزیابی الگوی پنج عاملی^۲ مولینس-سوییت، جامرسون، ساموئل، اولسون و ویدیجر ۲۰۰۶ و هیل و مولینس-سوییت (۲۰۱۷) ضرایب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های این ابزار با پرسشنامه تجدیدنظرشده شخصیتی نئو^۳ کاستا و مکری ۱۹۹۲ و مقیاس‌های صفات ناسازگارانه الگوی پنج عاملی^۴ نشان‌گر روایی همگرایی این ابزار بود. نسخه کوتاه- پرسشنامه شخصیت براساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی- ویراست پنجم مایلس و همکاران (۲۰۱۵) شامل ۱۰۰ گویه است که پنج خرده‌مقیاس عاطفه-پذیری منفی با شماره گویه‌های ۳، ۴، ۱۲، ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۴، ۲۵، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۶، ۴۱، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۵۳، ۵۸، ۶۶، ۷۱، ۷۳، ۷۴، ۶۸، ۷۹، ۸۱، ۸۳، ۹۲؛ جدایی با شماره گویه‌های ۱، ۹، ۱۱، ۲۶، ۲۷، ۲۹، ۳۸، ۴۰، ۴۳، ۵۰، ۵۲، ۵۶، ۵۷، ۶۰، ۶۵، ۷۰، ۷۵، ۸۴، ۸۶، ۹۳؛ بازداری‌زدایی با شماره گویه‌های ۱۰، ۱۵، ۲۲، ۳۴، ۵۴، ۵۹، ۶۱، ۶۳، ۸۸، ۹۴، ۹۶، ۹۸؛ روان‌پریش‌خویی با شماره گویه-های ۷، ۱۴، ۱۸، ۲۳، ۳۵، ۳۷، ۴۴، ۵۱، ۶۲، ۶۹، ۷۲، ۷۷، ۸۷، ۸۲، ۸۵، ۹۰، ۹۵، ۹۷، ۹۹، ۱۰۰؛ دشمنی با شماره گویه‌های ۲، ۵، ۶، ۸، ۱۳، ۱۶، ۲۱، ۳۳، ۳۹، ۴۲، ۴۷، ۴۹، ۵۵، ۶۴، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۸۰، ۸۹، ۹۱ را در یک طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از بسیار نادرست= ۰ تا بسیار درست= ۳ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. گویه‌های ۲۸، ۳۰، ۳۳، ۴۲، ۷۳، ۸۰، ۸۳، ۸۹ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. مایلس و همکاران (۲۰۱۵) ضرایب آلفای کرونباخ را برای خرده-مقیاس‌های مذکور در دامنه‌ای از ۰/۸۷ تا ۰/۹۶ و ضرایب همبستگی معناداری را بین خرده‌مقیاس‌های این ابزار با پرسشنامه تجدیدنظرشده شخصیتی نئو کاستا و مکری ۱۹۹۲ گزارش کردند. توماس و همکاران (۲۰۱۳) در یک تحلیل عاملی اکتشافی مشترک که در مورد این ابزار و پرسشنامه پنج عاملی

3. Revised NEO Personality Inventory

4. Five-Factor Model Maladaptive Trait Scales

1. Personality Inventory for DSM-5

2. Five-Factor Model Rating Form

نثو انجام دادند، پنج عامل روان رنجورخویی (عاطفه پذیری منفی)؛ توافق پذیری پایین (دشمنی)؛ برون گرایی پایین (جدایی)؛ گشودگی به تجربه (روان پریش - خویی) و وظیفه شناسی (بازداری زدایی پایین) را گزارش کردند. دی فرویت و همکاران (۲۰۱۳) در یک تحلیل عاملی اکتشافی مشترک این ابزار و پرسشنامه پنج عاملی نثو شش عامل برون گرایی - جدایی؛ عاطفه پذیری منفی - روان رنجورخویی؛ دشمنی - توافق پذیری؛ روان پریش خویی - گشودگی به تجربه؛ بازداری زدایی - وظیفه شناسی و نامشخص را گزارش کردند. گرفتن و ساموئل (۲۰۱۴) نیز با انجام تحلیل عاملی اکتشافی مشترک این دو ابزار پنج عامل برون گرایی - جدایی؛ عاطفه پذیری منفی - روان رنجورخویی؛ دشمنی - توافق پذیری؛ روان پریش خویی - گشودگی به تجربه؛ وظیفه شناسی - کمال - گرایی خشک و تحریک پذیری را گزارش کردند. در پژوهش امیری (۱۳۹۶) ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس های عاطفه پذیری منفی، جدایی، بازداری زدایی، روان پریش خویی و دشمنی به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۷۵، ۰/۷۷، ۰/۶۸ و ۰/۷۴ به دست آمد. در پژوهش امیری (۱۳۹۶) همبستگی خرده مقیاس های این ابزار با پرسشنامه پنج عامل شخصیت حاکی از روایی همگرایی این ابزار بود. در پژوهش همتی و همکاران (۱۳۹۲) یافته ها حاکی از برازش مطلوب الگوی تحلیل عاملی تأییدی هر دو مقیاس PSY-۵ و PID-۵ با داده ها بوده است. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی مشترک نیز با مبانی نظری مورد انتظار انطباق نسبتاً مطلوبی داشته و نشان داده است که هر کدام از مقیاس های PSY-۵ بر روی حیطه هایی مورد انتظار DSM-۵ دارای بار عاملی معنادار بوده اند (Fowler et al., 2019; Maples et al., 2015; Watson & Clark, 2020).

مقیاس تجارب تجزیه ای^۱: مقیاس تجارب تجزیه ای برنستاین و پاتنام (۱۹۸۶) با هدف سنجش مسخ شخصیت و مسخ واقعیت، شکاف های آگاهی و حافظه و تجارب تجزیه ای مکرر ساخته شده و شامل ۲۸ گویه است نشانه - های تجزیه ای و نه اختلال را در یک طیف لیکرت ۱۰ درجه ای از هرگز = ۰ تا همیشه = ۱۰۰ مورد ارزیابی قرار می دهد. لورای، بیلوکس، دفلدر، کاسچی و وندر لیدن (۲۰۱۳) با استفاده از تحلیل عاملی برای این ابزار ساختاری دو عاملی دفاع های تجزیه ای^۲ و تنظیم خودکار^۳ و ضرایب آلفای کرونباخ را برای این ۲ عامل ۰/۹۳ و ۰/۸۵ در جمعیت غیربالینی گزارش کردند. در پژوهش آن ها ضریب همبستگی این ابزار با پرسشنامه افسردگی بک $r=0.27$ به دست آمد. مازوتی و همکاران (۲۰۱۶) برای این ابزار ساختاری ۳ عاملی ربایش^۴، جداسازی^۵ و کناره گیری^۶ و ضرایب آلفای کرونباخ را برای این خرده مقیاس ها به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۷۴ و ۰/۸۴ در جمعیت بالینی و غیربالینی گزارش کردند. در پژوهش مازوتی و همکاران (۲۰۱۶) افراد دچار اختلال های تجزیه ای نمره - های بیشتری را نسبت به افراد بالینی دچار اختلال های روان پزشکی دیگر و افراد بالینی دچار دیگر اختلال های روان پزشکی نمره های بیشتری را نسبت به افراد غیربالینی در مقیاس تجارب تجزیه ای کسب کردند. چان، فانگ، چوی و راس (۲۰۱۷) ضرایب آلفای کرونباخ برای دو نسخه انگلیسی و چینی این ابزار را ۰/۹۶ و ۰/۹۵ و همبستگی نسخه انگلیسی این ابزار را با نسخه چینی ترجمه شده آن در دانشجویان دو زبانه $r=0.96$ گزارش کردند. در پژوهش کارگربرزی، کربلایی محمد میگوئی، برماس و تقی لو (۱۳۹۷) ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس تجارب تجزیه ای ۰/۹۲ و ضریب همبستگی تجارب تجزیه ای با اندیشه پردازی خودکشی و صفات عاطفه پذیری منفی، جدایی، بازداری زدایی، روان پریش خویی و دشمنی به ترتیب ۰/۵۲۴، ۰/۱۶۵، ۰/۲۳۶،

4. absorption

5. compartmentalization

6. detachment

1. Dissociative Experiences Scale

2. defensive dissociations

3. automatic pilot

۰/۲۵۱، ۰/۳۳۱ و ۰/۱۷۹ گزارش شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای

کرونباخ برای این ابزار ۰/۹۲ به دست آمد (Jeong et al., 2021;)

(Sajjadpour et al., 2020; Soffer-Dudek, 2023).

پرسشنامه اندیشه پردازی خودکشی بک^۱: پرسشنامه اندیشه پردازی

خودکشی بک و همکاران (۱۹۷۹) برای سنجش میزان مستعد بودن فرد به

خودکشی ساخته شده و شامل ۱۹ گویه است که در یک طیف لیکرت سه

درجه‌ای از ۰ تا ۲ نمره گذاری می‌شود. بک، استیر و رانیری (۱۹۸۸) برای این

ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۶ و همبستگی این ابزار را با مقیاس افسردگی

بک را در بیماران سرپایی و بستری به ترتیب $r=0/62$ و $r=0/53$ و همبستگی

این ابزار را با مقیاس ناامیدی بک، ویسمن، لستر و ترکسلر ۱۹۷۴ را در بیماران

سرپایی و بستری به ترتیب $r=0/75$ و $r=0/64$ گزارش کردند. در ایران انیسی،

فتحی آشتیانی و احمدی نوده (۱۳۸۸) برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ

۰/۹۵ و همبستگی این ابزار را با پرسشنامه سلامت عمومی $r=0/76$ به عنوان

شاخصی از روایی مناسب گزارش کردند. اصفهانی، هاشمی و همتی (۲۰۱۵)

برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ و همبستگی این ابزار را با خرده

مقیاس افسردگی سیاهه تجدیدنظر شده نشانه‌های روانی - ۹۰ در نمونه‌هایی

شامل ۵۳۵ نفر و ۵۱ نفر به ترتیب برابر با $r=0/57$ و $r=0/50$ گزارش کردند.

در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای این ابزار ۰/۸۹ به دست آمد

(Brausch et al., 2022; Hsieh et al., 2022).

پس از انتخاب داوطلبان شرکت‌کننده‌ها و توضیح اهداف پژوهش و کسب

رضایت آگاهانه آن‌ها، شرکت‌کننده‌ها به صورت آنلاین و از طریق لینک به

پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. پرسشنامه‌ها در پاکت‌هایی به شرکت‌کننده‌ها تحویل

و در همان پاکت‌ها بازپس گرفته می‌شد. بدین ترتیب شرایط یکسانی برای

پاسخ‌گویی به پرسشنامه‌ها برای همه فراهم شد. در پژوهش حاضر ملاحظات

اخلاقی پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و

رازداری رعایت شد.

در پژوهش حاضر، مدل ساختاری پژوهش با استفاده از نرم‌افزار ۲۴-

AMOS و برآورد بیشینه احتمال^۲ و روش بوت استرپ^۳ موردآزمون قرار

گرفت.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر، میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کننده‌های پژوهش

۳۱/۰۳ و ۸/۴۶ بود. در پژوهش حاضر ۲۰۷ مرد (۳۷/۶۴ درصد) و ۲۴۱ زن

(۴۳/۸۲) شرکت داشتند و ۱۰۲ نفر (۱۸/۵۴ درصد) جنسیت خود را مشخص

نکرده بودند. به لحاظ تحصیلات ۳۲ نفر دیپلم (۵/۸ درصد)، ۱۳۰ نفر فوق

دیپلم (۲۳/۶ درصد)، ۷۱ نفر لیسانس (۱۲/۹ درصد)، ۲۵۸ نفر فوق لیسانس

(۴۶/۹ درصد) و ۵۸ نفر (۱۰/۵ درصد) دکتری بود و ۱ نفر تحصیلات خود

را گزارش نکرده بود. به لحاظ وضعیت تأهل ۲۳۷ نفر (۴۳/۱ درصد) مجرد،

۲۴۴ نفر (۴۴/۴ درصد) متأهل و ۲۲ نفر (۴/۰ درصد) مطلقه بودند و ۴۷ نفر

(۸/۵ درصد) وضعیت تأهل خود را مشخص نکرده بودند. در پژوهش حاضر

۳۴۶ نفر (۶۲/۹ درصد) شاغل و ۱۵۴ نفر (۲۹ درصد) غیرشاغل بودند و ۵۰

نفر (۹/۱ درصد) نیز وضعیت شغلی خود را گزارش نکرده بودند. در پژوهش

حاضر ۱۰۶ نفر (۱۹/۲۷ درصد) وضعیت اقتصادی اجتماعی خود را ضعیف،

۱۸۴ نفر (۳۳/۴۵ درصد) وضعیت اجتماعی - اقتصادی خود را متوسط، ۹۶

نفر (۱۷/۴۵ درصد) وضعیت اجتماعی - اقتصادی خود را بالاتر از متوسط و

۶۰ نفر (۱۰/۹۰ درصد) وضعیت اجتماعی - اقتصادی خود را بالا گزارش کرده

بودند و ۱۰۴ نفر (۱۸/۹۰ درصد) وضعیت اجتماعی - اقتصادی خود را گزارش

نکرده بودند.

³. Bootstrap

¹. Beck Scale for Suicide Ideation

². Maximum Likelihood

دوره اول، شماره اول

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین (M)	انحراف معیار (SD)
صفات بیمارگون شخصیت	۱۶۵.۳۲	۲۸.۴۷
تجارب تجزیه‌ای	۶۲.۸۵	۱۹.۶۴
اندیشه‌پردازی خودکشی	۱۳.۷۴	۶.۹۱

بر اساس نتایج جدول ۱، میانگین نمره صفات بیمارگون شخصیت در تجزیه‌ای و افکار خودکشی را تجربه کرده‌اند که لزوم بررسی مکانیزم‌های نمونه مورد بررسی ۱۶۵.۳۲ با انحراف معیار ۲۸.۴۷ بود که نشان‌دهنده فراوانی بالای ویژگی‌های ناسازگار شخصیتی در جمعیت مورد مطالعه است. همچنین میانگین نمره تجارب تجزیه‌ای ۶۲.۸۵ با انحراف معیار ۱۹.۶۴ و میانگین نمره اندیشه‌پردازی خودکشی ۱۳.۷۴ با انحراف معیار ۶.۹۱ به دست آمد. این مقادیر نشان می‌دهند که اکثر شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر درجانی از تجارب

تجزیه‌ای و افکار خودکشی را تجربه کرده‌اند که لزوم بررسی مکانیزم‌های روان‌شناختی میانجی بین این متغیرها را تقویت می‌کند.

برای آزمون داده‌ها نیز از روش الگویابی معادله‌های ساختاری استفاده شد. در الگوی ساختاری حاضر پژوهش چنین فرض شده بود که شخصیت بیمارگون هم به صورت مستقیم و هم با میانجیگری تجارب تجزیه‌ای، اندیشه‌پردازی خودکشی را پیش‌بینی می‌کند.

جدول ۲. شاخص‌های برازش الگوی ساختاری شخصیت بیمارگون، تجارب تجزیه‌ای و اندیشه‌پردازی خودکشی

شاخص‌های برازندگی	الگوی ساختاری	نقاط برش
χ^2	۵۲/۰۱	-
df	۱۲	-
χ^2/df	۴/۳۳	کمتر از ۳
GFI	۰/۹۷۰	۰/۹۰ >
AGFI	۰/۹۳۱	۰/۸۵۰ >
CFI	۰/۹۷۶	۰/۹۰ >
RMSEA	۰/۰۸۱	۰/۰۸ <

جدول ۲ نشان می‌دهد، همه شاخص‌های برازندگی از برازش قابل قبول (AGFI=۰/۹۳۱، GFI=۰/۹۷۰، CFI=۰/۹۷۶، $\chi^2/df=۴/۳۳$) و الگوی ساختاری با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کند: (RMSEA=۰/۰۸).

جدول ۳. ضرایب مسیر کل و مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش در الگوی ساختاری شخصیت بیمارگون، تجارب تجزیه‌ای و اندیشه‌پردازی

خودکشی

متغیر پیش‌بین	b	S.E	β	sig
ضریب مسیر مستقیم شخصیت بیمارگون $\leftarrow$ اندیشه‌پردازی خودکشی	۰/۳۸۲	۰/۰۵۰	۰/۳۱۶	۰/۰۰۱
ضریب مسیر تجارب تجزیه‌ای $\leftarrow$ اندیشه‌پردازی خودکشی	۰/۲۴۱	۰/۰۳۰	۰/۳۶۴	۰/۰۰۱
ضریب مسیر شخصیت بیمارگون $\leftarrow$ تجارب تجزیه‌ای	۰/۲۶۲	۰/۰۷۴	۰/۱۴۴	۰/۰۰۱
ضریب مسیر غیرمستقیم شخصیت بیمارگون $\leftarrow$ اندیشه‌پردازی خودکشی	۰/۰۶۳	۰/۰۱۹	۰/۰۵۲	۰/۰۰۱
ضریب مسیر کل شخصیت بیمارگون $\leftarrow$ اندیشه‌پردازی خودکشی	۰/۴۴۵	۰/۰۴۶	۰/۳۶۹	۰/۰۰۱

رابطه بین شخصیت بیمارگون با اندیشه‌پردازی خودکشی را میانجیگری می‌کند. شکل ۱ الگوی ساختاری پژوهش در تبیین روابط بین شخصیت بیمارگون، تجارب تجزیه‌ای و اندیشه‌پردازی خودکشی را نشان می‌دهد.

شکل ۱. الگوی ساختاری شخصیت بیمارگون، تجارب تجزیه‌ای و اندیشه پردازی خودکشی

بلکه در بلندمدت می‌تواند کارکردهای شناختی و هیجانی را مختل کرده و فرد را به سمت افکار آسیب‌زننده سوق دهد. همچنین، یافته‌های (Sajjadpour et al., 2020) نشان داد که تجارب تجزیه‌ای در افراد دارای افکار خودکشی بیشتر از افرادی است که صرفاً تمایل به آن دارند، که این مسئله نیز بر نقش پیش‌بین تجزیه در شکل‌گیری افکار خودکشی دلالت دارد. مطالعات متعدد دیگری نیز بر نقش صفات شخصیت در تمایلات خودکشی تأکید کرده‌اند. برای مثال، (Ahmadi et al., 2019) نشان دادند که سبک‌های دلبستگی و سازمان شخصیت ناسازگار از طریق راهبردهای تنظیم شناختی هیجان می‌توانند رفتارهای خودآسیب‌زننده و افکار خودکشی را پیش‌بینی کنند. پژوهش (Anvari & Mansouri, 2023) نیز حاکی از آن بود که قربانی شدن در فضای مجازی از طریق دشواری در تنظیم هیجان، با افزایش رفتارهای خودکشی در نوجوانان همراه است. این نتایج نیز به طور غیرمستقیم از یافته‌های پژوهش حاضر حمایت می‌کند؛ چراکه صفات بیمارگون شخصیت اغلب با تنظیم هیجان ناکارآمد، حساسیت بالا نسبت به

جدول ۳ نشان می‌دهد که ضریب مسیر غیرمستقیم بین شخصیت بیمارگون با اندیشه‌پردازی خودکشی ($\beta=0.052, P=0.001$) مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. بدین ترتیب چنین نتیجه‌گیری شد که تجارب تجزیه‌ای

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که صفات بیمارگون شخصیت رابطه‌ای مثبت و معنادار با اندیشه‌پردازی خودکشی دارند و تجارب تجزیه‌ای توانستند این رابطه را به صورت مثبت و معنادار میانجی‌گری کنند. این یافته بیانگر آن است که افراد دارای صفات شخصیت ناسازگار، به دلیل دشواری در تنظیم هیجان، اختلال در یکپارچگی شناختی، و ضعف در درک واقعیت، بیش از دیگران مستعد تجربه‌ی افکار خودکشی هستند. نقش واسطه‌ای تجارب تجزیه‌ای نیز به این معناست که این تجارب، به عنوان یک حلقه‌ی واسطه، می‌توانند مسیر تأثیر صفات شخصیت بر اندیشه‌پردازی خودکشی را هموار سازند و شدت این تأثیر را افزایش دهند.

این یافته‌ها با بسیاری از مطالعات پیشین هم‌راستا هستند. به‌طور خاص، مطالعه‌ی (Öztürk & Şar, 2008) نشان داد که تجارب تجزیه‌ای در افراد مبتلا به اختلالات تجزیه‌ای به طور معناداری با اندیشه‌های خودکشی همراه هستند، به‌ویژه در افرادی که از اضطراب‌های جسمانی رنج می‌برند. این امر بیانگر آن است که تجزیه، نه تنها یک پاسخ دفاعی به تجربه‌های تنش‌زاست،

هیجانی، تجزیه و تفکر دوقطبی از جمله عواملی هستند که احتمال تکرار رفتارهای خودآسیب‌زننده را افزایش می‌دهند. این موضوع در یافته‌های (Lee et al., 2020) نیز مطرح شده که در آن نقش دفاع‌های روانی ناکارآمد در کنار صفات شخصیت مرزی در تمایل به خودکشی برجسته شده بود. به طور کلی، می‌توان گفت تجارب تجزیه‌ای به عنوان نشانه‌ای از گسست در عملکرد روانی یکپارچه، در افرادی که با صفات بیمارگون شخصیت زندگی می‌کنند، نقش مهمی در تقویت افکار خودکشی دارند.

در مجموع، یافته‌های پژوهش حاضر با بدنه‌ی قابل توجهی از پژوهش‌های بین‌المللی و داخلی هم‌راستا است و بر اهمیت بررسی ترکیبی عوامل شناختی، هیجانی و شخصیتی در تحلیل و پیش‌بینی اندیشه‌پردازی خودکشی تاکید دارد. همچنین این پژوهش گامی نو در درک مکانیزم‌های واسطه‌ای تجزیه در مسیر تأثیر صفات شخصیت بر افکار خودکشی برداشته است. توجه به این سازوکارها می‌تواند در توسعه مداخلات درمانی هدفمند برای افراد در معرض خطر بسیار مؤثر باشد.

یکی از محدودیت‌های اصلی این پژوهش، استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس بود که ممکن است تعمیم‌پذیری یافته‌ها را به جامعه‌ی گسترده‌تر کاهش دهد. همچنین، تمرکز بر یک منطقه جغرافیایی خاص (شهر قم) ممکن است نتایج را به عوامل فرهنگی و زمینه‌ای خاص آن منطقه محدود کند. از دیگر محدودیت‌ها می‌توان به اتکای صرف بر ابزارهای خودگزارشی اشاره کرد که امکان خطاهای پاسخ‌دهی، سوگیری اجتماعی، و یا درک متفاوت از مفاهیم پرسشنامه را افزایش می‌دهد. همچنین، به دلیل طراحی مقطعی پژوهش، نمی‌توان رابطه علی و معلولی قطعی بین متغیرها را بیان کرد و فقط می‌توان به روابط همبستگی بسنده کرد.

در مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود که از نمونه‌گیری تصادفی و متنوع‌تری استفاده شود تا قابلیت تعمیم یافته‌ها افزایش یابد. همچنین، استفاده از

طرد، و احساس تهی‌بودگی مزمن همراه هستند، که همگی پیش‌زمینه‌هایی برای تجربه‌های تجزیه‌ای به شمار می‌روند.

پژوهش‌های حوزه اختلال شخصیت مرزی به طور خاص نشان داده‌اند که تجربه‌ی شرم، طرد اجتماعی و ناتوانی در مقابله با هیجان‌های شدید می‌تواند منجر به افزایش افکار خودکشی شود (Cameron et al., 2021; Weatherford et al., 2024). یافته‌های (Briones-Buixassa et al., 2021) نیز نشان داد که در میان افراد دارای صفات شخصیت مرزی، شدت تجارب تجزیه‌ای و ناتوانی در تنظیم هیجان می‌تواند احتمال بروز خودآسیب‌زنی را بالا ببرد. در همین راستا، پژوهش (Khandaghi Khameneh et al., 2023) با ارائه مدلی برای تمایل به خودکشی در بیماران با اختلال شخصیت مرزی، به نقش سبک اسنادی بدبینانه، ظرفیت کسب تمایل به خودکشی، و احساس بار بودن اشاره کرده که همگی با تجارب تجزیه‌ای در ارتباط هستند.

نتایج پژوهش حاضر همچنین با مرورهای نظام‌مند صورت گرفته درباره نقش صفات شخصیت و تجزیه در خودکشی هم‌راستا است. در پژوهش (Moselli et al., 2021) که یک مرور نظام‌مند در زمینه‌ی رابطه بین ویژگی‌های شخصیت و تمایلات خودکشی در نوجوانان بود، مشخص شد که اختلالات شخصیت با سطوح بالاتری از رفتارهای خودآسیب‌زننده، تجارب تجزیه‌ای، و تمایلات خودکشی همراه‌اند. همین موضوع در مطالعه‌ی (Mirkovic et al., 2021) نیز بررسی شد و یافته‌ها نشان دادند که تنظیم هیجانی ناکارآمد نقش واسطه‌ای بین صفات شخصیت مرزی و اقدام به خودکشی در نوجوانان دارد، که این نیز بر سازوکار مشابهی که در پژوهش حاضر بررسی شده، صحنه می‌گذارد.

مطالعه‌ی (Brahim et al., 2021) نیز با تمرکز بر عوامل تکرار اقدام به خودکشی در بیماران با اختلال شخصیت مرزی نشان داد که ناپایداری

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

این مقاله مستخرج از رساله دکتری است. در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش به حاضر یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Ahmadboukani, S., Ghamarigivi, H., Kiani, A., & Rezaeisharif, A. (2022). Childhood Experiences and Depressive Symptoms-Suicidal tendencies: A Mediating Role of Rumination and Thwarted Belongingness [Original Research]. *Journal of Police Medicine*, 11(1), 1-14. <https://doi.org/10.30505/11.1.2>
- Ahmadi, M., Mir Hosseini, H., & Monirpour. (2019). A Predictive Model of Self-Injurious Behaviors and Suicidal Tendency Based on Attachment Styles and Personality Organization in Adolescent Students: The Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation Strategies. *Quarterly Journal of Applied Psychological Research*, 10(3), 101-117. https://japr.ut.ac.ir/article_73873.html
- Anvari, S. M., & Mansouri, A. (2023). The Relationship between Cyberbullying Victimization and Non-Suicidal Self-Injury and Suicide Behaviors in Adolescents: The Mediating Role of Emotion Regulation. *Clinical Psychology and Personality*, 21(2), 129-138. <https://doi.org/10.22070/cpap.2023.17691.1358>
- Aouidad, A., Cohen, D., Mirkovic, B., Pellerin, H., Garny de La Rivière, S., Consoli, A., Gérardin, P., & Guilé, J.-M. (2020). Borderline personality disorder and prior suicide attempts define a severity gradient among hospitalized adolescent suicide attempters. *BMC psychiatry*, 20(1), 525. <https://doi.org/10.1186/s12888-020-02930-4>
- Batey, H., May, J., & Andrade, J. (2010). Negative Intrusive Thoughts and Dissociation as Risk Factors for Self-Harm. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 40(1), 35-49. <https://doi.org/10.1521/suli.2010.40.1.35>
- Brahim, S., Aoun, M., Charaa, O., Henia, M., Abid, A., & Zarrouk, L. (2021). Factors for Suicide Attempt Recurrence Among Patients With Borderline Personality Disorder. *European Psychiatry*, 64(S1), S585-S585. <https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2021.1561>

روش‌های چندوجهی شامل مصاحبه‌های بالینی، مشاهده و ارزیابی‌های روان‌سنجی می‌تواند به دقت نتایج بیفزاید. به‌علاوه، اجرای مطالعات طولی می‌تواند به بررسی تغییرات صفات شخصیت، تجارب تجزیه‌ای و افکار خودکشی در طول زمان کمک کرده و فهم دقیق‌تری از روابط علی میان آن‌ها فراهم آورد. همچنین، بررسی نقش عوامل فرهنگی، جنسیتی، و تفاوت‌های نسلی در این متغیرها می‌تواند دیدی عمیق‌تر نسبت به سازوکارهای روان‌شناختی مرتبط با خودکشی فراهم سازد. بررسی متغیرهای تعدیل‌گر نظیر حمایت اجتماعی، معنویت، و سبک‌های مقابله‌ای نیز در پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود.

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود که در ارزیابی روان‌شناختی مراجعان، به ویژه کسانی که دارای صفات شخصیت ناسازگار هستند، غربالگری برای تجارب تجزیه‌ای و افکار خودکشی به طور منظم انجام شود. همچنین، برنامه‌های آموزشی برای درمانگران در جهت تشخیص نشانه‌های تجزیه و فهم ارتباط آن با ویژگی‌های شخصیتی توصیه می‌شود. در طراحی مداخلات درمانی، استفاده از رویکردهای مبتنی بر تنظیم هیجان و ذهن‌آگاهی، به‌ویژه در قالب درمان‌های مبتنی بر رفتار دیالکتیکی، می‌تواند اثربخشی بیشتری در کاهش افکار خودکشی داشته باشد. همچنین، ایجاد محیط‌های درمانی ایمن، پذیرنده، و بدون قضاوت برای افراد با تجربه‌های تجزیه‌ای می‌تواند به بهبود روند درمان و کاهش احساس طردشدگی و شرم در آن‌ها کمک کند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

- Emotional Dysregulation. *BMC psychiatry*, 21(1). <https://doi.org/10.1186/s12888-021-03377-x>
- Moselli, M., Casini, M. L., Frattini, C., & Williams, R. (2021). Suicidality and Personality Pathology in Adolescence: A Systematic Review. *Child Psychiatry & Human Development*, 54(2), 290-311. <https://doi.org/10.1007/s10578-021-01239-x>
- Öztürk, E., & Şar, V. (2008). Somatization as a Predictor of Suicidal Ideation in Dissociative Disorders. *Psychiatry and clinical neurosciences*, 62(6), 662-668. <https://doi.org/10.1111/j.1440-1819.2008.01865.x>
- Renaud, J., Berlim, M. T., McGirr, A., Tousignant, M., & Turecki, G. (2018). Current psychiatric morbidity, aggression/impulsivity and personality dimensions in child and adolescent suicide: A case-control study. *Journal of affective disorders*, 105(1-3), 221-228. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2007.05.013>
- Sajjadpour, S. H., HeydariNasab, L., Shairi, M., & Gholami Fesharaki, M. (2020). Comparison of Dissociative Experiences and Difficulties in Emotion Regulation Between Suicide Ideators and Suicide Attempters. *nkums-journal*, 12(2), 57-63. <https://doi.org/10.52547/nkums.12.2.57>
- Shahani, S., & Mansouri, A. (2023). The mediating role of cognitive emotion regulation in the relationship between borderline personality traits and non-suicidal self-injury in students. *Clinical Psychology and Personality*, 21(1), 33-42. <https://doi.org/10.22070/cpap.2023.17094.1302>
- Shamsabadi, A., Ahi, Q., Bahreinian, S. A., Mansouri, A., & Shahabizadeh, F. (2023). The Mediating Role of Difficulties in Emotion Regulation and Personality Organization in the Relationship between Object Relations and Non-suicidal Self-injury. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 12(6), 151-162. <http://frooyesh.ir/article-1-4498-fa.html>
- Singh, P. K., & Rao, V. R. (2018). Explaining suicide attempt with personality traits of aggression and impulsivity in a high risk tribal population of India. *PLoS One*, 13(2), e0192969. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0192969>
- Soffer-Dudek, N. (2023). Obsessive-compulsive symptoms and dissociative experiences: Suggested underlying mechanisms and implications for science and practice. *Frontiers in psychology*, 14, 1132800. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1132800>
- Stratton, N., Mendoza Alvarez, M., Labrish, C., Barnhart, R., & McMain, S. (2020). Predictors of dropout from a 20-week dialectical behavior therapy skills group for suicidal behaviors and borderline personality disorder. *Journal of personality disorders*, 34(2), 216-230. https://doi.org/10.1521/pedi_2018_32_391
- Valencia, J., & Sinambela, F. C. (2021). Non-Suicidal Self-Injury in Those Dealing With Borderline Personality Disorder or Separation From Parents. *Kne Social Sciences*. <https://doi.org/10.18502/kss.v4i15.8190>
- Watson, D., & Clark, L. A. (2020). Personality traits as an organizing framework for personality pathology. *Personality and Mental Health*, 14(1), 51-75. <https://doi.org/10.1002/pmh.1458>
- Weatherford, J. V., Ruork, A. K., Yin, Q., Lopez, A. C., & Rizvi, S. L. (2024). Shame, suicidal ideation, and urges for non-suicidal self-injury among individuals with borderline personality disorder receiving dialectical behavior therapy: The mediating role of anger. *Suicide and Life-Threatening Behavior*.
- Brausch, A. M., Clapham, R. B., & Littlefield, A. K. (2022). Identifying specific emotion regulation deficits that associate with nonsuicidal self-injury and suicide ideation in adolescents. *Journal of youth and adolescence*, 1-14.
- Briones-Buixassa, L., Alí, Í., Schmidt, C., Nicolaou, S., Pascual, J. C., Soler, J., & Vega, D. (2021). Predicting Non-Suicidal Self-Injury in Young Adults with and without Borderline Personality Disorder: a Multilevel Approach Combining Ecological Momentary Assessment and Self-Report Measures. *Psychiatric Quarterly*, 92(3), 1035-1054. <https://doi.org/10.1007/s1126-020-09875-7>
- Cameron, A. Y., Erisman, S., & Palm Reed, K. (2021). The relationship among shame, nonsuicidal self-injury, and suicidal behaviors in borderline personality disorder. *Psychological Reports*, 123(3), 648-659. <https://doi.org/10.1177/0033294118818091>
- Fowler, J. C., Madan, A., Allen, J. G., Oldham, J. M., & Frueh, B. C. (2019). Differentiating bipolar disorder from borderline personality disorder: Diagnostic accuracy of the difficulty in emotion regulation scale and personality inventory for DSM-5. *Journal of affective disorders*, 245, 856-860.
- Hsieh, C., Charak, R., Cano-Gonzalez, I., Gonzalez, L., Roley-Roberts, M. E., & Hovey, J. D. (2022). Perceived burdensomeness and thwarted belongingness influence the childhood polyvictimization and suicide ideation association among Hispanic undergraduates. *Death Studies*, 46(8), 1792-1800. <https://doi.org/10.1080/07481187.2020.1846227>
- Jeong, H., Kim, D., & Kim, E. K. (2021). Confirmatory factor analyses of the dissociative experiences scale in schizophrenia: Results from two psychiatric samples in South Korea. *European Journal of Trauma & Dissociation*, 5(4), 100192. <https://doi.org/10.1016/j.ejtd.2020.100192>
- Khandaghi Khameneh, Z., Zargham Hajebi, M., & Jalali, M. R. (2023). Development of a suicidal tendency model in borderline personality disorder patients based on perceived burden and suicidal acquisition capacity through pessimistic attribution style. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(9), 99-109. <https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.9.11>
- Kothgassner, O. D., Goreis, A., Robinson, K., Huscsava, M. M., Schmahl, C., & Plener, P. L. (2021). Efficacy of dialectical behavior therapy for adolescent self-harm and suicidal ideation: a systematic review and meta-analysis. *Psychological medicine*, 51(7), 1057-1067. <https://doi.org/10.1017/S0033291721001355>
- Lee, Y.-J., Keum, M.-S., Kim, H.-G., Cheon, E. J., Cho, Y.-C., & Koo, B.-H. (2020). Defense Mechanisms and Psychological Characteristics According to Suicide Attempts in Patients With Borderline Personality Disorder. *Psychiatry Investigation*. <https://doi.org/10.30773/pi.2020.0102>
- Maples, J., Carter, N. T., Few, L. R., Crego, C., Gore, W. L., Samuel, D. B., Williamson, R., Lynam, D. R., Widiger, T. A., Markon, K. E., Krueger, R. F., & Miller, J. D. (2015). Testing Whether the DSM-5 Personality Disorder Trait Model Can Be Measured With a Reduced Set of Items: An Item Response Theory Investigation of the Personality Inventory for DSM-5. *Psychological assessment*, 27(4), 1195-1210. <https://doi.org/10.1037/pas0000120>
- Mirkovic, B., Delvenne, V., Robin, M., Pham-Scottez, A., Corcos, M., & Speranza, M. (2021). Borderline Personality Disorder and Adolescent Suicide Attempt: The Mediating Role of

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/sltb.13045>

Zohreh, M., Armin, M., & Ali, T. (2023). Modeling the Relationship between Early Maladaptive Schemas, Personality Traits and Suicidal Tendency with Mediating roles of Self-Efficacy and Meaning of Life in Teenagers of Gachsaran City. *Islamic Lifestyle Centered on Health*, 7(2), 317-328. <https://www.magiran.com/paper/2712744>